

[Holstein.]

drejere det sig i den indre politiske Kamp, der nu staar paa i England, om Opgøret mellem dem, der mener, at Bedring af Forholdene kommer af sig selv, og at man dog har forhindret det værste, og paa den anden Side dem, der, ligegyldigt om de tilhører Arbejderpartiet, Fascisterne eller Lloyd Georges Tilhængere, tilstræber en ny Form for Forholdet mellem Nation, Arbejde og Kapital. Man tager fejl, hvis man tror, at denne revolutionerende Proces kan eller vil gaa for sig uden at berøre Forfatningsapparatet, det parlamentariske Maskineri.

De Forfatningsproblemer, som taarner sig op i Frankrig og England, er ogsaa rejst i mindre Stater med fri Forfatning, som Belgien og Holland. I Polen har en Forfatningskommission arbejdet i Aarevis med Forslag til en ny tidssvarende Konstitution til Afløsning af den gammelliberale, som Polen antog straks efter Krigen, og dette nye Forfatningsforslag er nu til Behandling af den polske Lovgivningsmagt. Mærkeligst er ikke mindst Stillingen i den mest demokratiske af alle Stater, nemlig Schweiz, hvor der i Juni Maaned paa Vælgerinitiativ skal være Folkeafstemning om en økonomisk, diktatorisk Generalfuld-magt for Regeringen, et Forslag, som Regeringen afviser og anbefaler til Forkastelse.

Der er ingen som helst Grund til at antage, at den Omvæltningstid, vi ser i Møde, vil gaa 1915-Grundloven forbi, og denne Grundlov er i ingen Henseende et Mesterværk, som opfordrer til eller gør det tilraadeligt at klamre sig til den som en Redningsplanke i den stormfulde Nytid, vi er inde i.

Det moderne Demokratis skæbnesvangerste Skavanker er det personlige Ansvars Forflygtigelse i Politikken, den udisciplinerede Individualisme, baade naar den udfolder sig som tøjlesløs Person- eller Klasseegoisme og som anarkisk Partistyre, og endelig den Middelmaadighedens Apoteose, som er det moderne Demokratis Særkende baade i dets faglige og i dets politiske Organisationsvæsen og Former. Fremtidens forfatningspolitiske Opgave maa være at forene Regering for og med Folket med et Grundlag for en Udvælgelse, som sikrer en Elites aktive Medvirksomhed i det offentlige Liv, som sikrer, at Nationens bedste Kræfter ikke blot i Intelligens, men ogsaa fra Karakterens Side paa alle Omraader af det offentlige Liv faar Indfyldelse og tages i Brug i Samfundets Tjeneste. Uden det første nyder intet Statsstyre varig Tillid, og uden det

sidste opnaar ingen Regering stærk og varig Autoritet.

Saa lidt som det lykkedes den store Krig at gøre Verden til et sikkert Hjemsted for Demokratiet, saa lidt lykkedes det Efterkrigsaaarene at gøre Demokratiet til et betryggende Tilflugtssted for Verden. Det er i Nutidens Forfaldsdemokrati ikke altid de onde Mennesker, som gør mest Fortræd, men de officielt veltænkende. Hvor Karakterens og Intelligensens Middelmaadigheder fører det store Ord og har den afgørende Myndighed, er der altid en Grundlov, som overholdes med pinlig og skæbnesvanger Troskab overalt og af alle, fra Folkeskolen til Universitetet, fra den mindste Sogneraadsformand til den stormægtige Statsminister; det er den mindste Anstrengelses Lov; man kan ogsaa kalde den: den størst mulige Bekvemmeligheds Lov. Denne Lov er Nervestrengen i det moderne danske Demokratis Væsen. Den har intet at gøre med den nye Tids Parole: Lev farligt, lev haardt. Det vil sige: Udvis den Vilje, som er Mod til at udsætte sig for Ubehageligheder, udvis den Haardhed, som er Beredvillighed til at undvære, give Afkald, bringe Ofre i Fællesinteressens Tjeneste til Underbyggelse af det hele Folks Fremtid.

Den højtærede Statsministers Grundlovsforslag, hans Fremsettelsestale og de Indlæg, han endnu har i Beredskab — jeg tager dem belært af Erfaringen roligt paa Forskud —, er afskrækkende og beskæmmende Vidnesbyrd om Triumf for den mindste Anstrengelses Lov. Den hurtige Retsforfølgning og parlamentarisk Standret vil fra Landstingets Side være det eneste passende Svar.

Anden Næstformand (Ulrich): Det ærede Medlem Hr. Pürschel har Ordet for en kort Bemærkning.

Pürschel: Det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen udtalte i Dag, at ingen Kommunist er Tilhænger af Mindretalsdiktatur: det, de tilstræber, er det overvældende Folkeflertals Overtagelse af Magten, og han opfordrede os til at dokumentere, at de nogen Sinde har tilstræbt eller sagt noget andet. Jeg skal tillade mig at efterkomme denne Opfordring. I den kommunistiske Internationales Program staar Side 91:

„Den kommunistiske internationale, sejrriige Kamp for Proletariatets Diktatur.“ Er Proletariatet da Flertallet i det danske Samfund? Nej (*En Tilhører*: Jo). Efter dette Programs egen Sprogbrug er det det ikke. Det forudsættes Gang paa Gang i det